

Gradanske inicijative

Korelacija s nastavom prava
Radionica
2015.

Borci za ljudska prava

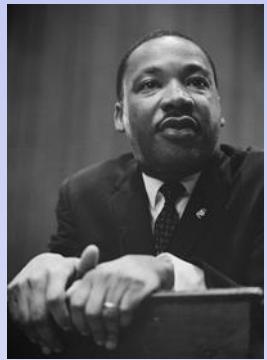
Majka Terezija

Nelson Mandela

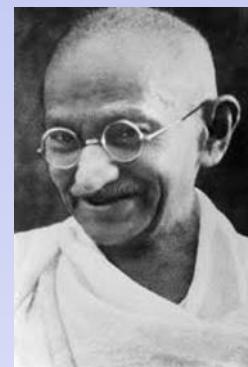
Malala Yousafzai

Martin Luther King Jr.

Ivan Pavao II.

Mahatma Gandhi

Ljudska prava – globalne teme

Tematska područja vezana uz ljudska prava:

- demokracija
- diskriminacija
- djeca
- globalizacija
- građanstvo
- medij
- mir i nasilje
- obrazovanje
- okoliš
- sigurnost ljudi
- siromaštvo
- socijalna prava
- spolna i rodna ravnopravnost
- sport
- zdravlje

Povijest civilnog društva

- Grci i Rimljani (*societas civilis*) poznavali ovaj institut. Po njihovom poimanju bilo je to političko društvo u kojem su aktivni građani sudjelovali u oblikovanju politike.
- U 18. i 19. st. izraz civilno poistovjećuje se sa **uljuđeno, kultivirano**. Duh zajedništva očitovao se kroz supstojanje brojnih udruga, organizacija i sveprisutnog volonterstva
- Pokušaj da se izjednači s moralnošću, poštenjem i poštivanjem odbačen, a **civilnim se vrlinama smatra aktivno i odgovorno građanstvo**.
- *Srednji vijek* - U Hrvatskoj djeluju zaklade i bratovštine
- Socijalizam - *nije postojala sloboda udruživanja*
- 2003. godine je osnovana Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Nevladine udruge

- Nevladine udruge su neprofitabilne udruge
- njihova uloga : vrše pritisak, rješavaju specifične/ aktualne probleme, sprječavaju kršenje određenih ljudskih prava;
- dobrotvorne ustanove, kulturna društva, vjerske organizacije, programi humanitarne pomoći i utočišta za žene

Kako nevladine udruge štite ljudska prava?

- a) Izravna pomoć
(humanitarno, zaštita i obuka)
- b) Prikupljanje točnih informacija (otkrivanje tajnih dokumenata, razotkrivanje korupcije, kriminala, mafije)
- c) Lobiranje i pripremanje kampanje (pisanje pisama, ulični prosvjedi, demonstracije, Internet, mediji)
- d) Dugoročno obrazovanje

*lobiranje →
1. promicati, promovirati neku ideju među nekim osobama ili u nekim krugovima
2. raditi, djelovati kao lobi u parlamentu ili javnom životu

Građanske inicijative

- <http://www.gogo.hr/>
- <http://www.ogi.hr/organizacija-za-gradanske-inicijative/>
- <http://www.zaklada-slagalica.hr/hr/>
- <http://www.zaklada-slagalica.hr/hr/natjecaji/>
- <http://www.gong.hr/hr/>
- <http://www.zaustavimottip.org/>

Međunarodni dokumenti

- Opća deklaracija UN-a o ljudskim pravima
- Konvencija o pravima djeteta Ujedinjenih naroda
- Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
- Europski sud za ljudska prava

*deklaracija → službena ili svečana izjava o temeljnim načelima ili stanovištima, očitovanje stava o čemu

*konvencija → međunarodni sporazum o kakvu važnu pitanju

Djelovanje

- *"Ono što radiš može se činiti strašno nevažno, ali je strašno važno da to ipak učiniš "*

Mahatma Gandhi

Zašto je važno djelovati ?

1. *Mladi stvarno mogu dovesti do promjena u svijetu*
2. *Doživjeti "to nešto" djeluje ohrabrujuće i motivirajuće*
3. *Svi smo različiti i to je OK !*

Prema aktivizmu

1. Jeste li kad sudjelovali u nekoj akciji ?
2. Kako ste se osjećali nakon nje ?
3. Jeste li bili pokretač neke akcije ?
4. Poznajete li ljudi koji su sudjelovali ?
5. Ako NE zašto ne: bojite se, nemate dovoljno informacija,niste zainteresirani za taj problem,ne želite dodatne obveze
6. Jeste li koristili usluge neke građanske udruge (*Udruga Potrošač,Franak , Bebe*)

1. Istražite, budite informirani

Što se događa? gdje?

- a) komunicirajte s ljudima u zajednici (sudjelovanje u debatama , sastancima lokalnog stanovništva)
- b) je li već netko nešto poduzimao u vezi s tim problemom (grad, županija, država)
- c) koje se nevladine organizacije bave tim problemima (kontakti, rezultati..)

Djelovanje : provedite anketu

- *Koји вас проблеми brinu?*
- *Jeste li spremni nešto poduzeti s tim u vezi ?*
- *Biste li sudjelovali u uličnom prosvjedu / potpisivanju peticije/ pisanju/potpisivanju pisma upućenog dužnosnicima*

2. Učinite svoj rad javnim

- a) Aktivizam djeluje snagom brojeva (što vas je više to ste jači)
- b) Izazvati interes – informirati, privući pažnju, šokirati (posteri, web stranice, facebook grupe, snimite video, spot, organizirajte javnu debatu, informacijski letci, novinski članak, prezentacija problema u školama i sl.)

Djelovanje: zainteresirati medije

- *Kratko, bez žargona i kratica*
- *Efektan naslov*
- *Prvi odlomak – tko, što, gdje, kada i zašto*
- *Drugi odlomak – navesti što radite*
- *Navesti kome se mogu obratiti za dodatne kontakte*

3. Udružite snage s drugom organizacijom

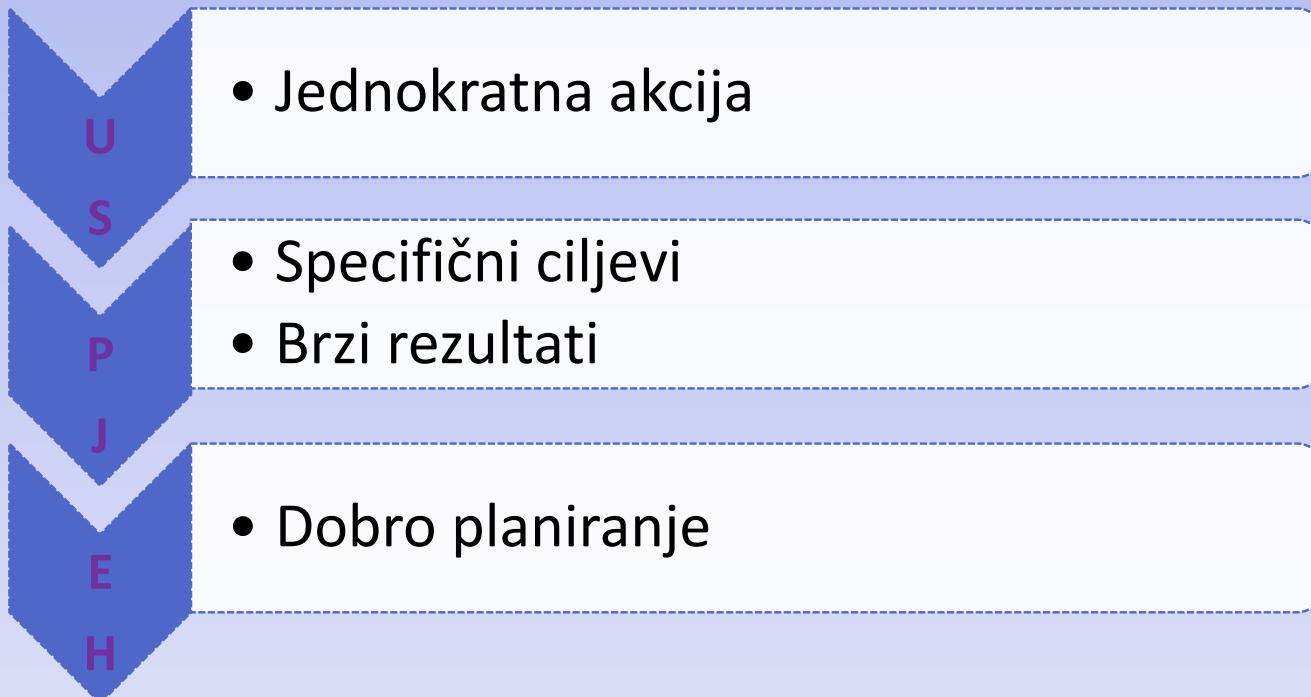
- a) Potražite na internetu i od ureda državne uprave podatke o željenim organizacijama
- b) Napravite tablicu s podacima o organizacijama koje vam mogu pomoći (kontakti, metode, područja koja pokrivaju i sl)
- c) Dogovorite volontiranje, razmjenu iskustava u radionicama i zajedničkim akcijama iskustvo za "samostalnu" akciju

Djelovanje: kako prikupiti novac za aktivnosti svoje skupine

- *Organizira je sponzoriranih događanja (utrke, plivanje, sajmovi...) ili onih na kojima se moraju platiti ulaznice*
- *Izrada i prodaja vlastitih rukotvorina*
- *Osobno obraćanje ljudima u svrhu prikupljanja dobrovoljnih priloga*
- *Organiziranje tombole*

4. Postizanje rezultata

- Građanska inicijativa je jednokratna akcija koja potiče na aktivizam,
- poboljšava kvalitetu življenja
- ili općeg dobra u lokalnoj zajednici.

Plan djelovanja

Akcija treba biti potaknuta od skupine pojedinaca u lokalnoj zajednici koja na prepoznati problem odgovara dobrovoljnim volonterskim radom, znanjem ili materijalnim dobrima.

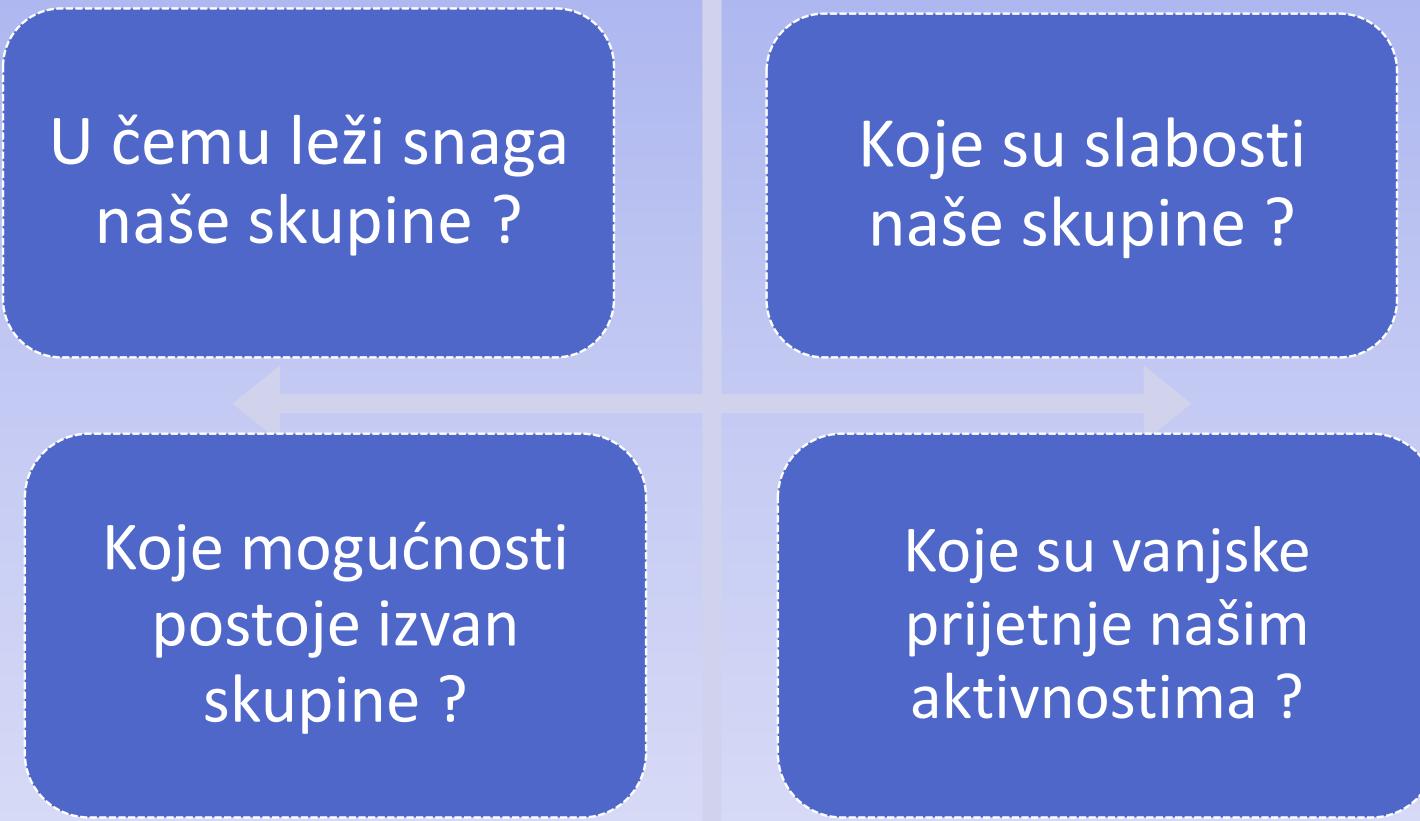
Pokušajte slijediti 4 faze:

1. Otkrijete koje je vaše mišljenje:
napravite SWOT analizu za skupinu
2. Odlučite kojim se problemom želite baviti i koje rezultate želite postići
3. Odaberite najbolji način na koji će te pristupiti problemu (s obzirom na mogućnosti svoje skupine)
4. **DJELUJTE !**

Plan djelovanja

1.SWOT analiza

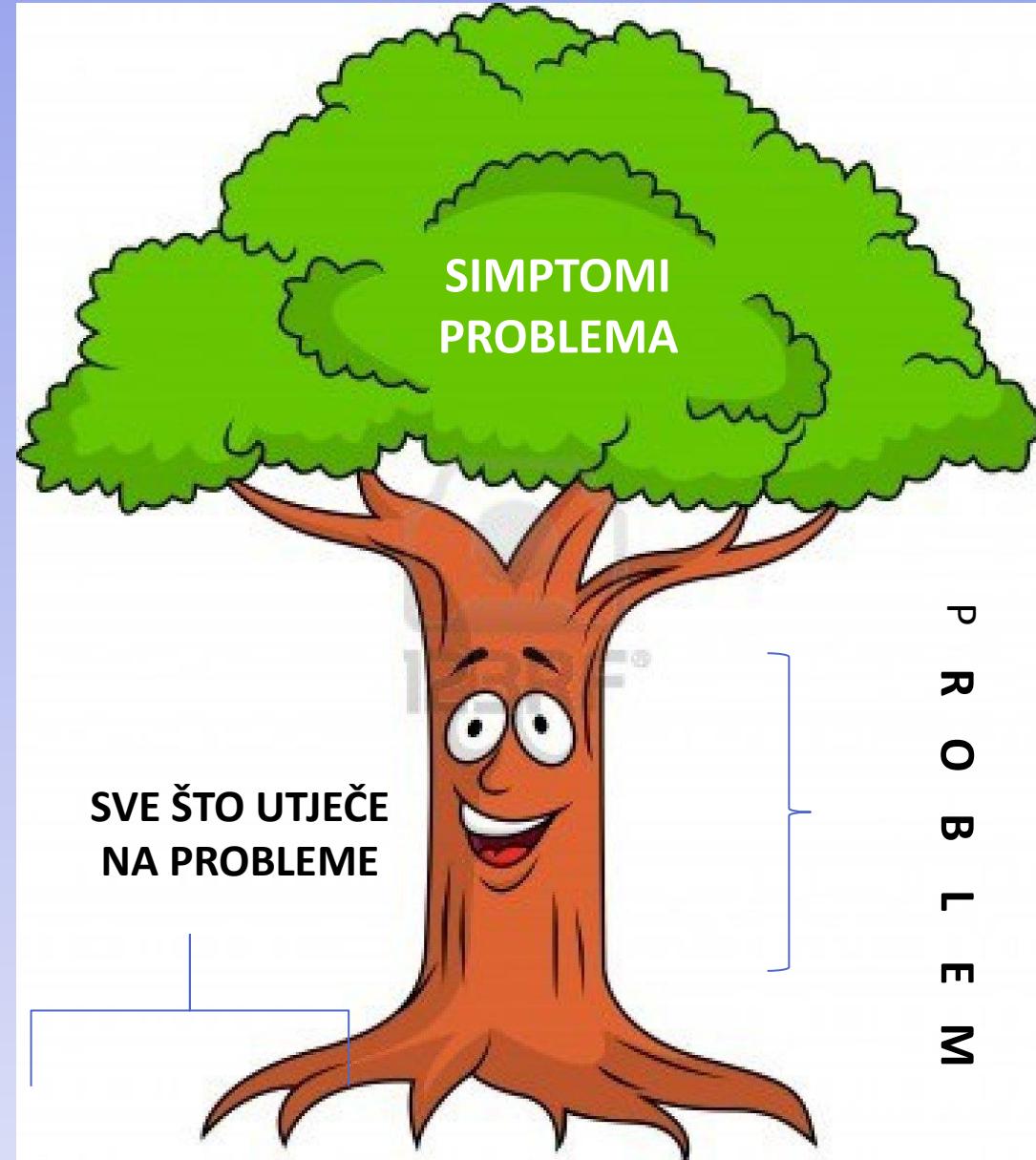

Plan djelovanja

2. Kojim se problemom želimo baviti

Izrada "problemског stabla"

Možda su "korijenski" problemi važniji od onih koji su vam se učinili na početku

Akcija: Ulični prosvjed za uvođenje nove autobusne linije		
Zadatak	Tko ga obavlja ?	Kada ?
Izrada letaka	Ivica, Marica	Od 10. do 17. rujna
Izrada transparentata	svi	17. I 18. rujna
Kupovina materijala za letke i transparente	Filip, Jakov	1. rujna
Organizirati distribuciju letaka	Mario	Nakon 20. rujna
Zainteresirati druge ljude	svi	Od 10. rujna
Kontakt s predstavnicima lokalnom vlasti	Petar,Marija	Po dogovoru
Pozvati utjecajnu osobu iz lokalne zajednice da se pridruži akciji		
Informirati medije		
Pripremiti hodogram (govori....)		
Obavijestiti policiju	Petar, Marija	
Organizirati okrjeput		
Pospremanje nakon akcije	Građanske inicijative	19

Izvori:

1. Cipek, S.; Vladimir, J.; Maleš, D.; Matijević, M.; Matković, A.; Miljević-Riđički, R.; Stričević, I. (2001). Mi poznajemo i živimo svoja prava: Priručnik za odgoj i obrazovanje o pravima djeteta u osnovnoj školi. Zagreb : Školska knjiga.
2. Europski dom (2004). Kompas: Priručnik o odgoju i obrazovanju mladih za ljudska prava (prijevod). Slavonski Brod: Europski dom.
3. Hentig, H. (1997). Humana škola. Zagreb: Educa.
4. Maleš, D.; Stričević, I. (2003). Mi poznajemo i živimo svoja prava. Zagreb: Školska knjiga
5. Šimeg, M. ;Nađ, B. :Priprema mladih za emancipirano i angažirano građanstvo.// Školske novine. 25/26(2012),str.15-18.
6. Uzelac, M. (2008). Za Damire i Nemire: Vrata prema nenasilju. Zagreb: Mali korak Centar za kulturu mira i nenasilja
7. Uzelac, M. (2008). Za Svemire: Radionica miroljubivog rješavanja sukoba za osnovnu i srednju školu. Zagreb: Mali korak - Centar za kulturu mira i nenasilja.
8. http://www.azoo.hr/images/Kurikulum_gradanskog_odgoja_i_obrazovanja.pdf
(19.06.2013.)

Jeste li promijenili stav o
građanskim inicijativama ?

Hvala 😊